

# Latweefchu Uwises.

Nr. augustas Geweschanas = Kommissiones staau un nowehleschanu.

Nr. 15. Zettortdeenâ 13tâ Aprila 1833.

## Tschetree brahli.

(Lihdsibas; stahs, Latweefcheem isdohmahs.)

(Stattees Nr. 13.)

Nu treschajam brahtam bija fahrta eet un raudsiht kâ tam breesinigam purwim pahri kluht. Urr winsch bija gan to Deewa wahrdu dsirdejis un tizzigâ firdi usnehmis. Urr winsch bija brahta nelaini ar affarahm redsejis un fwehti apnehmees to zellu pastahwigi staigaht, ko tas padohma-wahrds no ohtras puffes tam cerahdija. Bet winsch buhtu arri labpraht to lihds nehmis, ar ko winsch tai behdu = puffè lihds tam laikam bij eelihgsmojees. Apkrahwees ar smaggahm mantas nastahm, ar wissadahm lepnibas-drehbehm un brunnahm, ar faldu ehdeeni un dsehreeni winsch dewahs us zellu, weenumehr wairak behdadamees, ka sawu laizigu mantu isglahbtu, ne kâ pats weffels pahr tahm bailigahm weetahm pahrschautohs. Tâ par ilgoscheem ar leelahm mohkahm winsch peeklue pee tahs stahwas klints un pee tahs ar firds-bailehm usluhkojamas pree-des. Wehl dsihwa bija winna firdi ta fwehta apnemshana, pahri kluht; wehl daschada gudriba, ko pasaulè dsihwojoht winsch bija eekrahjees, un retti spehki, kas tam bija nowehleti, padarrija, ka winsch laimigi pee tahs pree-des peelausahs, un neapnizzis puhledamees, kautschu faule karsti speede un-leels pehrkons rihbeja, tai lihds puffi warreja usrahpt, fur, us winna firds-luhgschanu, tas minnehts spohsch engelîs tam mihligi rohku sneedse un tam palihdseja ar augstaku spehku, klints-gallâ tapt, un atnemtees. „„Kam tâ effi apkrahwees?““ tas engelîs tam fazzija. „„Tu buhtu weeglak un ahtraf gallâ tizzis bes tahdahm nihzigahm nastahm, ko tur winna puffè ne waijaga. Metti tahs semmè, lai taws brahlis, kas pakkal tewi nahs, jo weegli

warretu scheid wirsû kluht tahs appaksch kahjahm mihdams.““ — Bet schis tam engelam netizzejis, dohmaja tahs kâ neatmettamas un derrigas sewim ween glabbaht. Un tudal tas engelîs tam pasuddahs. Sirds tam istruhke par to, un no bailehm atraisitees, winsch nehme sawu lihdsnemtu krahjumu pahrluhkoht. Kullès bija no ehrlschkeem saplohstas. Zittas mantas bij isbirruschas, un arri no tahm dahrgahm drehbehm dauds kas fatreehts un samaitahs. Zitta barriba bij eesmakfusi un zits dsehreens eestahbis. Bihdamees tadeht ka tam wiss bohjâ aiseetu un ne kas no ta ne atliktu, ko winsch ar tif fuhru puhlinu bija pelnizees un klints-gallâ glahbis, winsch, kautschu nemas ne bija isfalzis un noslahpis, ar to atlikfuschu pufseeesmakfuschu ehdeeni un neder-rigu dsehreeni sawu firdi apgrubtinaja. Tad usluhkodams tohs saplohstus kanarus no sawahm lepnahm drehbehm, sahze subditees: „„Alf ko turymak ehdischu, ko djerfchu, ar ko gehrschohs. Pa tam arri noprattis ka wakkars met-tahs, winsch ar saweem paleekumeem nolaidahs no tahs stahwas klints, apnehmees tif ahtri kâ warredams us preefschu dohtees. Bet jehfchu tas zellinsch arri rahdijahs jo lihdsens un ta ohtra klints wairs tahli ne buhdama tam preefsch azzim stahweja, tomehr winsch, glehws un kuhtrs paliz-zis, un noskummis nemas lahgi ne steidsahs tur nokluht, fur, kâ winsch dohmaja, to atkal jauns puhlinfch sagaidischoht. Jau faulite noreeteja, pafrehfla zehlahs, kad winsch tur noklue. Gan pee tahs klints appakschas maggoni, rohsees un zittas jaukas puffes seedeja, bet appaksch tahm nomanni-ja, ka arri glohdeni un ohdsees lohda ja. Tur padufseht pakrist neusbrihstedsams un par nakts-tumfibas baigeeem bihdamees, winsch pehdeju spehku peelikdams raudsija tai augstai klinti ustapt. Urrî tas winnam wehl isdewahs, tapehz ka ta klints

ne bija tik stahwa kà pirmeja, kantschu gan tik glauma, ka winnam it azzu-mirkli kahjas isliddeja. Bet kà winsch pahrbihjajs, kad klints-gallà tizzis redseja, ka ta no abbahm puffehm, kà stahws jumts slihpa un glauma bija kà leddus pa wirsu un ka tai abbòs fahnòs tumfschi breefnigi besdibbeni draudeja. Tikkai tà kà jumta-gallà winsch wirf tahs warreja turretees un leegi us preekschu lihst. Auksta un tumfscha migla to nu fahze apflakt un weenà weetà tam bija tamdeht trihzedamam ja-turrahs ar wissu spehku, lihds ta garra nakts pagahje un atkal spohfscha rihtafaula uslehdama tumfsibu un miglu aisdinne. Un lihds kà mihla faule winnu lihds ar to aukstu un glaumu klinti bija fasilbijusi, winsch fahze us preekschu schautees un gan drihs lihds ohtru klints-mallu tikke. Tur us abbahm klints-mallahm tuwi pee besdibbeneem winsch eeraudsija wissadus augligus kohkus, ar farkaneem ahboleem, eenah-kuscheem bumbereem, kesbereem, pluhneem un zitteem wehl jo jaukeem augleem. Tohs pabaudihst un ar teem atspirdsinatees firbs tam aplam eefahroja, un peewildamees ar tahm dohmahm, ka pee teem kohkeem warretu peekchrtees, ja leijà fliddetu, un tad pahr winneem leegi un drohfschi semmè tapt, tas ar weenu rohku sneedse pehz ahbeles sarra, ar ohtru tik ilgam pee klints-tschukfura turredamees. Bet, wai, schai rohkai peetruhke spehks to turreht un tas ahbeles-sars, ko ar ohtru rohku fehre, noluhse, zaur ko winsch tad kà kahds afmins no jumta no tahs klints noritteja un breefnigà dsklunnà eeksch eekritte. Lihds zettortajs un pehdejs brahlis „wai!“ uskleegdams to redseja suhdam, lihds arridsan no ohtras mal-las atskameja atkal ta mihliga drauga balsz fazidama: „„Kam aufis irr dsirdeht, tas lai dsird! Uk schim noscheblojamam firbs irr bijusi, kà warren trekna semme, kurrà nikna fahle, ehkrschkt un dadschi irr eewehrsuschees. Ta Deewa-sehla tahdà stiprà semmè gan labbi warreja usnahkt, pa-augt un nemtees, bet kas audsis bija tomehr preekschlaikà tikke apflahpehts un ne warreja auglofees, tapehz kà subdischanas pehz schahs pafaules mantahm un lepnibahm un nesawalditi kahrumi to pahrspehje un nospeede, tà ka nikna

fahle un dadschi arri stiprus asaus apflahpe. Bet kà tahdu druwu, kur ehkrschki un dadschi irr eefaknojuschees wajaga auglu labbad skaidri iskohyt, tà arridsan tahdu firbi, kas zaur pafaules behdahm, ruhpehm un kahrumeem irr pahrspehta, wajaga schkistihst un schkisthu usturreht zaur tahm swehtahm dohmahm: ko tas tam zilwekam palihds kad tas arri wissu pafauli eemanto un tam tomehr dwehfele suhd? — un zaur to allasch dsihwu zerribu: Deews noschahwehs wissas affaras no muhsu azzim un ta nahwe ne buhs wairs. Neds behdas, neds brehkschana, neds raises wairs buhs.““ (Turplikam wairak.)

Dee jaunu Deewgaldneeku eefwehtifchanas 1833.

E e f a h t o h t.

Weld. Gohds Deewam ween ic.

Lai azzis zettahs us tew Deews,  
Taws wahrds lai pilda firbi,  
Eeksch laimes kà eeksch nelaimes  
Tu redsi muhs un dsirdi;  
Tu muhs kà behrnus pafargi,  
Tu wezzumà mums palihdsi,  
Tu gaismo nahwes nakti.

Uk tehws! dohd ka schee behrnini  
Eeksch taisnibas ween staiga,  
No Jesus schodeen swehtiti  
Preeksch tawa swehta waiga.  
Lai firbs un prahts tew apsohla,  
No jouna, ko tee kristibà  
Taw sohlijschi, tew klausht.

Un muhs arr swehti schehligi  
Kas dsirdam, ko tee sohla,  
Us taisnibu muhs spehzini,  
Gan preeku, behdu sohla.  
Lai neweens eet no scheienes,  
Ka firbs us tewi, mihlais tehws,  
Ne buhtu pazillata.

Preeksch eefwehtifchanas.

Weld. Tu augusta manta Jesus Krist ic.

Uk preeku behdu stundinas,  
Ar swehtu zeenischanu,

Jel zillajt muhsu firsiinas  
 Vahr semmes publeschanu!  
 Ir neapdohmigs schodeen juht,  
 Ra fahrumds mums newarr buht  
 La ihsta dwehfel's laime.

Deewß, kas tu winnus raddiis,  
 Zaur tawu dehlu pestiis,  
 Upschehlojees par winneem.

L . . . . . G.

Mehs apfahrt, augfchup stattamees  
 Vehz debbesgaismas preekeem,  
 Un muhsu firds ir greefufees  
 No tufscheem semmes neckeem.  
 Mums augstaka spihd dsihwiba,  
 Vahr semmes pihschleent pazelta,  
 Kad Jesus pehdas eijam.

Klau! mahtes, tehwi preezigi  
 Teiz: „Schè irr, fo tu dewis!  
 „Mehs tohs ka behrnus kohpuschi  
 „Nu waddam tohs pee tewis,  
 „Lai staiga nu zaur muhschinu  
 „Ar tawu tehwa paligu!  
 „Upschehlojees par wahjeem!“

Zè winni stahw — apgaismoti  
 No tawa swehta garra,  
 Zaur Jesu Kristu mahziti,  
 Lai tawus bauflus darra.  
 Ak, swehti kas tohs waddiischi  
 Un mihligi teem rahdijschi  
 To jauku debbes mehrki.

Zè winni stahw! — ak daschi gau  
 Ar grehkeent gruhtinati,  
 Det wiffi jau us atgreeschan'  
 Zaur Jesu stubbinati.  
 Ar tewi gribb tee weenotees!  
 Un tawam prahtam padohtees.  
 Ak, peedohd' winneem grehkus!

Ak behrnt, diwi zeffini  
 Wedd zaur scho dsihwibinnu,  
 Weens plats un jauks, un tuhstfoschi  
 Gan staiga labpraht winnu;  
 Det ohtrs schaurß, til gruhtibu  
 Mums rahd, bet tas us swehtibu  
 Muhs beidoht wedd un gohdu.

Jau klaut irr swehta stundina,  
 Kas juhs pee Jesus wadda!  
 Lai tad schi augsta swehtibu  
 Sumß jaunu prahtu radda.

**Zeesas fluddinafchanaß.**

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Majesteetes,  
 ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walfsß ic. ic. ic.,  
 tohp no Ehrzogamuischas Krohna pagasta teefas wiffi  
 parradu deweji tahs lihdschinnigas Wiskalesmuischas  
 fainneezes Sillinu lihßes, kurra sawas mahjas nespeh-  
 zibas labbad patti atdewufi, un par kurras mantu par-  
 radu dehl zaur to spreedunnu no 4ta Merza f. g. kon-  
 kurse nolikta, zaur scho usfaukti, ja negribb sawu tee-  
 fu saudeht, lai ar sawahn taifnahm praßfischanaht  
 un parahdischanaht lihds 6tu Meija f. g., kas par to  
 weenigu un isflehdofamu terminu noliktß tappiß, pee  
 schihs papasta teefas peeteizahß.

Ehrzogamuischas Krohna pagasta teefa tanni 11ta  
 Merza 1833.  
 (S. W.) ††† Smilteneek Peter, pagasta wez-  
 zakais.

Boehm, pagasta teefas ffrihweris.

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Majesteetes,  
 ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walfsß ic. ic. ic.,  
 tohp no Wehrgalles pagasta teefas wiffi tee, kam taif-  
 nas praßfischanaß pee ta Wehrgalles nomirruscha fain-  
 neeka Tibpu Ansa buhtu, par kurra mantu schinni  
 deenâ inventariuma un zittu parradu labbad konkurse  
 irr spreedta, scheitan usaizinati un safaukti, lai diwju  
 mehneschu starpâ, prohti lihds 29tu Aprila f. g., kas  
 tas weenigais un isflehdofamais termihns buhs, woi  
 paschi, woi zaur weetnoekeem, fur tahdi peenemmami,  
 pee schihs pagasta teefas peeteizahß un tad fagaida fo  
 schi teefa pehz likkumeem spreedihß. To buhs wehrâ  
 nemt! Wehrgalles pagasta teefa 4ta Merza 1833. 2

††† Lejes Strahpa Ehrnest, pagasta  
 wezzakais.

(Nr. 10.) D. Bettmann, pagasta teefas ffrihweris.

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Majesteetes,  
 ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walfsß ic. ic. ic.,  
 tohp wiffi parradu deweji ta Walleß mahzitaja muischas  
 nomirruscha fainneeka Duffu Andreija, par kurra  
 mantu konkurse spreedta, usaizinati, lai lihds 18tu  
 Aprila f. g. pee schihs pagasta teefas peeteizahß.

Walleß pagasta teefa tanni 18ta Merza 1833. 2  
 (S. W.) ††† Weedur Mahrtin, pagasta wezza-  
 kais.

(Nr. 67.) G. Engelbrecht, pagasta teefas ffrih-  
 weris.

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Majesteetes, ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walsis 20. 20. 20., tohp wiffi parradu bewejj ta Kanneneeka muifchas nomirruscha fainneeka Lambaku Krista, par kurra mantu konkurse spreessta, usaizinati, lai lihds 18tu Aprila f. g. pee schihs pagasta teefas peeteizahs.

Walles pagasta teefa tanni 18ta Merza 1833. 2  
(S. W.) ††† Peedur Mahrtin, pagasta wezzafais.

(Nr. 68.) G. Engelbrecht, pagasta teefas ffrihweris.

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Majesteetes, ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walsis 20. 20. 20., tohp wiffi tee, kam kahdas parradu praffischanas pee ta nomirruscha Schmihdes muifchas fainneeka Pafreshlu Mahrtina buhtu, usaizinati, lai us to 15tu Aprila f. g. — kurra deena ta atstakta manta klus dallita — pee schihs pagasta teefas peeteizahs.

Walles pagasta teefa tanni 18ta Merza 1833. 2  
(S. W.) ††† Peedur Mahrtin, pagasta wezzafais.

(Nr. 69.) G. Engelbrecht, pagasta teefas ffrihweris.

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Majesteetes, ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walsis 20. 20. 20., tohp no Trekkenes pagasta teefas wiffi tee, kam kahdas taisnas praffischanas no ta Trekkenes fainneeka Jannaischu Andreija buhtu, kas sawas mahjas truhkuma dehl atdewis un par kurra mantu konkurse spreessta, usaizinati, lai lihds jauna Jurga schi gabda pee schihs pagasta teefas peeteizahs.

Trekkenes pagasta teefa 25ta Merza 1833. 2  
(S. W.) ††† Truhsche Kristap, pagasta wezzafais.

(Nr. 20.) M. Spichart, pagasta teefas ffrihweris.

No Dunalkas un Gallenes pagasta teefas tohp wiffi tee, kam kahdas taisnas praffischanas pee ta Gallenes fainneeka Duhdu Ehrnesta buhtu — kas sawas mahjas inventariuma truhkuma magafshnes un zittu parradu dehl wairs nespehdams walidht, atdewis — usfaukti, lai wifswehlaki lihds 27ta Meija f. g. pee schihs pagasta teefas peeteizahs.

Dunalka 28ta Merza 1833. 3  
(Nr. 15.) Rudsemneeks Jannis, pagasta wezzafais.  
C. F. Günther, pagasta teefas ffrihweris.

Wiffi tee, kam kahdas taisnas parradu praffischanas pee ta Leelas Bersteles muifchas peederriga fainneeka Waltinu Otta buhtu, kurram sawas mahjas inventariuma truhkuma un zittu parradu dehl nonemts tappis, un par winna mantu konkurse nospreesta, tohp usaizinati, lai wifswehlaki lihds 20ta Meija mehnescha deena f. g. pee schihs pagasta teefas peeteizahs, un fagaiba, kas pehz likkumeem spreesis taps.

Leelas Bersteles pagasta teefa 25ta Merza 1833. 3  
(S. W.) ††† Benzehu Krischjahn, pagasta wezzafais.

(Nr. 12.) F. Friedr. Epplee, pagasta teefas ffrihweris.

### Zittas fluddinafchana s.

No tahs Krohna Prawianu administraciones waldischanas tohp scheitan sinnam s darrihts, ka no 12ta Zuhni mehnescha deena f. g. lihds 12ta Zuhni mehnescha deena 1834ta gabda — 72 gohwis leela muifschâ un 50 gohwis masâ muifschâ us renti tohp isfohlitas. Kam tihl scho renti usnemt, lai tanni 8ta, 15ta un 22tra Aprila mehnescha deena schi gabda us teem nolikteem torgeem pee Prawines pagasta teefas ar drohschu apgalwofchanu peeteizahs, un sawu schlischanu sinnamu darra.

Otto von Simolin, administrators.

Beerschu muifchas dsimtmuifschâ Ulfwanges Kirspehle ta wehja sudmalla un masa uhdens sudmalla taggad pahrtaitas, un tohp abbas us to gabdu 1833 lihds 1834 us renti isfohlitas. Kam patifschana, lai 13ta April f. g. pee tahs wirspeeminnetas muifchas waldischanas peeteizahs un ar drohschahm apgalwofchanahm sawu schlischanu un wairafschlischanu isreiz, pehz ko, ja peenemmamas buhs, tahs sudmallas isdohtas taps.

Las, kam fchetri bakki kulstutu linnu, Skehpinu muifchas kalku=zepli us leelzettu no Felgawas us Bauflu tappe atrasti, peederr, tohp zaur scho usaizinahts, lai, kas sawu peederrumu negribb paspehleht — feschu neddelu starpâ pee Skehpinu muifchas pagasta teefas peeteizahs, un prett atlihdinafchanu tahs naudas, kas schihs leetas dehl tappe isdohta, to atfal pretti nemm.

Skehpinu muifschâ, 18ta Merza 1833.

Scheumann, teefas ffrihweris.

### B r i h w d r i e k e h t.

No juhmallas=gubernementu augstas waldischanas puffed: F. D. Braunschweig, grahmatu pahrluhfotais.